

Inspirations materiale til ”Livet med demens”, Borgercase

Materialer er til dig der underviser.

Målret materialet til din undervisning og relevante fagmål på det enkelte uddannelsesniveau.

Scene 1: Harald ligger i sengen - vækkes om morgenen

Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Læringsaktiviteter
	Filmscene 1: 0:00 - 0:50		
	<p>Inden filmen: Forklar eleverne omkring brug af VR. Det er vigtigt at de ser sig omkring. De kan med fordel stå op men holde fast i et bord/stol. Det kan være at de reagerer følelsesmæssigt på oplevelsen</p>	Her kobles observationer med teori:	
Overordnede tema(er)		Personcentreret omsorg Demenssygdomme BPSD-symptomer Kommunikation med mennesker med demens	
Eleverne			
Eleverne får kendskab til: <ul style="list-style-type: none"> • De mest almindelige tegn på demens, herunder nedsatte kognitive funktioner. • Observationer – hvad kan jeg se i omgivelserne, personens adfærd, samspil med medarbejderen. 	Forslag til opgaver / øvelser: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvilke tegn på demens kan du observere hos Harald 2. Hvilke ressourcer og begrænsninger kan du observere hos Harald? 	Forslag til teori der kan inddrages: <ul style="list-style-type: none"> • Personcentreret omsorg • Forskellige demenssygdomme og typiske symptomer • BPSD-symptomer • Kommunikation – verbal / non-verbal • Uforståelig adfærd 	Forslag til videre dialog: <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan medarbejderen støtte Harald i forbindelse med vækning ved at kompensere for Haralds kognitive funktionsnedsættelser?

<p>Forslag til opgaver / øvelser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Quiz og byt et demenssymptom. 2. Forklar hvordan de kognitive funktionsnedsættelser kan komme til udtryk. Eks. hvad kan du observere ved hukommelsesproblemer, nedsatte praktiske færdigheder osv... 		<ul style="list-style-type: none"> • Tilpasning af krav • Sanser og sansebearbejdning • Fysiske rammer / Indretning af bolig 	
<p>Medarbejderens perspektiv</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> • Uforståelig adfærd • Kommunikation 	<p>Forslag til videre dialog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan kommunikationsrådene omsættes til praksis?
<p>Haralds perspektiv</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> • Demenssygdomme (symptomer) • Adfærd • Kommunikation • Sansninger (sansebearbejdning) 	<p>Forslag til videre dialog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan mon Harald oplever situationen?
<p>Litteratur: SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg kap 14 "symptomer på demens" og kap 35 borgeren med demens, "viden og redskaber i demensplejen" SSA: Munksgaard: "Mødet med borgeren og patienten" 2.udg kap 6 "Personcentreret omsorg", Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "observationer ved demens" Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis s 10-11. Her kan demensligningen også inddrages s 26-33. Andre Links:</p>			

Scene 2: Harald på badeværelset			
Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Læringsaktiviteter
	Filmscene 2: 0:51 - 1:27		
	<p>Inden filmen: Forklar eleverne omkring brug af VR. Det er vigtigt at de ser sig omkring. De kan med fordel stå op men holde fast i et bord/stol. Det kan være at de reagerer følelsesmæssigt på oplevelsen</p>	Her kobles observationer med teori:	
Overordnede tema(er)		Personcentreret omsorg Demenssygdomme BPSD-symptomer Adfærd	
Eleverne			
<p>Eleverne får kendskab til personcentreret omsorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mest almindelige tegn på demens, herunder nedsatte praktiske færdigheder (apraksi) og sanseforstyrrelse (perceptionsforstyrrelser). • Kommunikation med personer med demens • Observationer – hvad kan jeg se i omgivelserne, personens adfærd, samspil med fagperson. <p>Forslag til opgaver / øvelser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lav en aktivitetsanalyse på aktiviteten at børste 	Forslag til opgaver / øvelser	<p>Forslag til teori der kan inddrages</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demenssygdomme – symptomer (apraksi) • BPSD-symptomer (hallucinationer) • Uforståelig adfærd (Isbjerget) • Kommunikation • Guidning (verbal / fysisk / spejling) • Magtanvendelse • Fysiske rammer 	<p>Forslag til videre dialog:</p> <p>Hvordan vil medarbejderen kunne igangsætte, kommunikere med og støtte Harald under aktiviteten at børste tænder?</p> <p>Hvordan kan medarbejderen forstå / håndtere uforståelig adfærd?</p>

<p>tænder eller at tage en trøje på. Hvilke krav er der fysisk, psykisk og socialt?</p> <p>2. Guidning - verbalt eller fysisk.</p> <p>A. Guid hinanden til fysisk at hælde et glas vand op,</p> <p>B. Guid hinanden verbalt til at tage en trøje/jakke på.</p> <p>Fokus i opgaven er oplevelsen af, hvordan det er at guide andre og selv at blive guidet</p>			
<p>Medarbejderens perspektiv</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> • Uforståelig adfærd • Kommunikation • Guidning (verbalt / fysisk / spejling) • Magtanvendelse 	<p>Forslag til videre dialog</p> <ul style="list-style-type: none"> • Validering af Haralds oplevelser (hallucinationer)
<p>Haralds perspektiv</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> • Demenssygdomme - symptomer • Fysiske rammer 	<p>Forslag til videre dialog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indretning af de fysiske rammer
<p>Litteratur:</p> <p>SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg" 2 udg., kap 10.1 "Tidlig opsporing af demens" og kap 10.2 "Personcentreret omsorg"</p> <p>SSA: Munksgaard: Mødet med borgeren og patienten" 2.udg kap 6 "Personcentreret omsorg ; Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "Personcentreret omsorg med fokus på kommunikation" og om "validering"</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis "Demensligningen" og "Behovsblomsten" s 26-40.</p>			

Scene 3: Harald i stuen (får besøg af Lotte)

Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Læringsaktiviteter
	Filmscene 3: 1:28 - 2:40		
	<p>Inden filmen: Forklar eleverne omkring brug af VR. Det er vigtigt at de ser sig omkring. De kan med fordel stå op men holde fast i et bord/stol. Det kan være at de reagerer følelsesmæssigt på oplevelsen</p>		
Overordnede tema(er)		Personcentreret omsorg BPSD-symptomer Adfærd Blomsten (Kitwood) - basale psykologiske behov	Før eller efter (anbefaling)
Eleverne			
<ul style="list-style-type: none"> • Observationer – hvad kan jeg se i omgivelserne, personens adfærd, samspil med medarbejderen. 	Opgave: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvilke hallucinationer oplever Harald 2. Hvordan reagerer Harald på sine hallucinationer 3. Hvordan reagerer medarbejderen på Haralds hallucinationer? 4. Hvordan er samspillet mellem Harald og medarbejderen? 	Forslag til teori der kan inddrages: <ul style="list-style-type: none"> • Personcentreret omsorg • Forskellige demenssygdomme og typiske symptomer • BPSD-symptomer • Relation / relationsdannelse • Livshistorie • Kommunikation – verbal / non-verbale • Uforståelig adfærd – Isbjerget • Nænsom re-orientering 	Forslag til videre dialog <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan medarbejderen støtte Harald i hans oplevelser?
Medarbejderens perspektiv			

		<ul style="list-style-type: none"> • Uforståelig adfærd • Validering af følelser (evt. med udgangspunkt i Tom Kitwoods behovsblomst) • Livshistorie (reminiscens) 	
Haralds perspektiv			
		<ul style="list-style-type: none"> • Relation / relationsdannelse • Livshistorie 	
<p>Litteratur</p> <p>SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg" 2 udg. Kap 10.1 "Tidlig opsporing af demens" 10.2. "Personcentreret omsorg" og kap 10.5 "Tilgange, metoder og redskaber i plejen"</p> <p>SSA: Munksgaard: Mødet med borgeren og patienten" 2.udg kap 6 "Personcentreret omsorg; Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "Personcentreret pleje og omsorg med fokus på kommunikation og på fysisk pleje og praktisk hjælp".</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis. Støttende socialpsykologi s 48-50; Marte Meo s 55; Demensligningen s 29".</p>			

Scene 4: Harald pakker sine ting (i soveværelset)

Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Lærings -aktiviteter
	Filmscene 4: 241 -		
	<p>Inden filmen:</p> <p>Forklar eleverne omkring brug af VR.</p> <p>Det er vigtigt at de ser sig omkring. De kan med fordel stå op men holde fast i et bord/stol.</p> <p>Det kan være at de reagerer følelsesmæssigt på oplevelsen</p>		
Tema(er)		Personcentreret omsorg Adfærd Konflikter / konflikthåndtering Basale psykologiske behov	Før eller efter (anbefaling)

		Tilgang	
Eleverne			
<p>Eleverne får kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observationer – hvad kan jeg se i personens adfærd i samspil med omgivelserne <p>Forslag til øvelser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Refleksion over hvilke ting i omgivelserne gør at vi føler os hjemme / trygge? 2. Hvad er hjemlighed /et demensvenligt hjem 	<p>Opgave:</p> <p>Hvilken adfærd ser du hos Harald?</p>	<p>Teori der kan inddrages:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isbjerget • Perspektivskifte • Low arousal tilgang • Affektudbrudsmodellen • Den 3-delte hjerne • Afledning • Hjemlighed / demensvenligt hjem • Konflikttrappen 	<p>Opgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad kan medarbejderen gøre for at Harald ikke pakker sine ting? • Hvordan kan medarbejderen forsøge at forstå Harald og Haralds adfærd • Hvordan kan medarbejderen konfliktnedtrappe
Medarbejderens perspektiv			
		<ul style="list-style-type: none"> • Uforståelig adfærd – Isbjerget • Low arousal tilgang • Perspektivskifte – samspil med Harald • Afledning 	
Haralds perspektiv			
		<ul style="list-style-type: none"> • Adfærd = Demensudtrykket 	
<p>SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg" 2 udg. Kap 10.2 "Personcentreret omsorg", Kap 10.5 "Tilgange, metoder og redskaber i plejen" kap10.4 " Det gode liv med demens".</p> <p>SSA: Munksgaard: Mødet med borgeren og patienten" 2.udg kap 6 "Personcentreret omsorg" og Kap 7.1-4 "Samarbejdet med de pårørende". Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "observationer ved demens"</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis "Demensligningen" og "Behovsblomsten" s 26-40</p>			

”Demensvenligt hjem – inspiration til indretning af din bolig og hverdag” – udgivet af Ålborg kommune/ videnscenter for demens Ålborg 2018

Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog ”Personcentreret omsorg i praksis s 10-11. Her kan demensligningen også inddrages s 26-33.

Scene 5: Besøg af hustru (personalerummet)

Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Lærings -aktiviteter
	Filmscene 5:		
	<p>Inden filmen: Forklar eleverne omkring brug af VR. Det er vigtigt at de ser sig omkring. De kan med fordel stå op men holde fast i et bord/stol. Det kan være at de reagerer følelsesmæssigt på oplevelsen</p>		
Overordnede tema(er):		Personcentreret omsorg Pårørendesamarbejde Perspektivskifte	Før eller efter (anbefaling)
Eleverne			
<p>Eleverne får kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den pårørendes subjektive oplevelser (oplevelse af at være i borgerens/pårørendes sko) • Observationer – hvad kan jeg se/ høre i samspillet med den pårørende. • Som opsamling kan trænes perspektivskifte og samtale med / vejledning af pårørende. 	<p>Opgave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvad oplever medarbejderen? 2. Hvad oplever Haralds hustru? 	<p>Teorier der kan inddrages:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At være pårørende til et menneske med demens • Perspektivskifte • Pårørendesamarbejde • Kommunikation • Supervision • Forråelse 	<p>Opgave: Hvad vil din indsats være i forhold til at støtte Harald og hans kone i denne konkrete situation?</p>

Forslag til øvelser 1. Hvordan kan demenssygdommen påvirke den pårørendes livssituation: Film med pårørende fra Grib om livet .			
Medarbejderens perspektiv			
		<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med pårørende • Perspektivskifte • Viden om demenssygdomme 	
Pårørendes perspektiv			
		<ul style="list-style-type: none"> • Rolle i forhold til Harald • Konsekvenser for ægtefælle i dagligdagen? • Hvilke bekymringer tror I fylder for ægtefællen? • Hvor længe kan jeg holde til det her, Hvem kan hjælpe mig? 	
<p>SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg" 2 udg. Kap 10.2 "Personcentreret omsorg", Kap 10.5 "Tilgange, metoder og redskaber i plejen" kap10.5 " Pårørende til den demensramte".</p> <p>SSA: Munksgaard: Mødet med borgeren og patienten" 2.udg Kap 6 "Personcentreret omsorg" og Kap 7.1-4 Samarbejdet med pårørende" Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "Pårørende og deres udfordringer", kap 14 om "Pårørendes roller og deres belastninger"</p> <p>Ekstra: Nationalt videnscenter for demens - værktøjskassen "at være pårørende"</p>			

Scene 6: Besøg af hustru (Haralds lejlighed)

Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Læringsaktiviteter
	Filmscene 6:		
	<p>Inden filmen: Forklar eleverne omkring brug af VR. Det er vigtigt at de ser sig omkring. De kan med fordel stå op men holde fast i et bord/stol. Det kan være at de reagerer følelsesmæssigt på oplevelsen</p>		
Overordnede tema(er)		<ul style="list-style-type: none"> • Personcentreret omsorg • Fem faktorer • Blomsten (Kitwood) 	Før eller efter (anbefaling)
Eleverne			
<p>Eleverne får kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observationer – hvad kan jeg se i borgerens adfærd når borger er alene og i samspil med hustru (omgivelserne) <p>Forslag til øvelser: Hvilke basale psykologiske behov får borger opfyldt ved besøg af hustru?</p>		<p>Teori der kan inddrages:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ændringer i adfærd • Symptomer (demenssygdom) • Basale psykologiske behov • Sansninger • Kommunikation • Relationer / relationsdannelse • Pårørendeperspektiv • Tryghed / utryghed • Genkendelighed • Hjemlighed 	
Medarbejderens perspektiv			
Haralds perspektiv			

		<ul style="list-style-type: none"> • Utryghed > < tryghed Genkendelighed (hustru og kage) 	Opgave: <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kommer tryghed og utryghed til udtryk hos Harald?
<p>SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg" 2 udg. Kap 10.2 "Personcentreret omsorg", Kap 10.5 "Tilgange, metoder og redskaber i plejen" kap10.4 " Det gode liv med demens".</p> <p>SSA: Munksgaard: Mødet med borgeren og patienten" 2.udg kap 6 "Personcentreret omsorg" og Kap 7.1-4 "Samarbejdet med de pårørende". Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "observationer ved demens"</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis "Demensligningen" og "Behovsblomsten" s 26-40 "Demensvenligt hjem - inspiration til indretning af din bolig og hverdag" - udgivet af Ålborg kommune/ videnscenter for demens Ålborg 2018</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis s 10-11. Her kan demensligningen også inddrages s 26-33.</p>			

Scene 7: Harald står op om natten (gangen på plejecenteret)

Briefing (introduktion)	Scenarie (Visning af film)	Debriefing (Opsamling)	Lærings -aktiviteter
	Filmscene 7:		
Overordnede tema(er)		Personcentreret omsorg Fem faktorer	Før eller efter (anbefaling)
Eleverne		Teori der kan inddrages <ul style="list-style-type: none"> • Livshistorie - døgnrytme • Afledning • Den 3-delte hjerne 	
Medarbejderens perspektiv			
		<ul style="list-style-type: none"> • Livshistorie • Basale psykologiske behov • Afledning • Anerkendende kommunikation 	
Haralds perspektiv			

		<ul style="list-style-type: none"> • Borgerens oplevede livsverden • Bliver mødt der hvor han er i nuet 	
<p>SSH: Munksgaard "Personlig hjælp, pleje og omsorg" 2 udg. Kap 10.2 "Personcentreret omsorg", Kap 10.5 "Tilgange, metoder og redskaber i plejen" kap10.4 " Det gode liv med demens".</p> <p>SSA: Munksgaard: Mødet med borgeren og patienten" 2.udg kap 6 "Personcentreret omsorg" og Kap 7.1-4 "Samarbejdet med de pårørende". Munksgaards "Psykisk sygdom og pleje" kap 20 om "observationer ved demens"</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis "Demensligningen" og "Behovsblomsten" s 26-40 "Demensvenligt hjem - inspiration til indretning af din bolig og hverdag" - udgivet af Ålborg kommune/ videnscenter for demens Ålborg 2018</p> <p>Ekstra: Sundhedsstyrelsens håndbog "Personcentreret omsorg i praksis s 10-11. Her kan demensligningen også inddrages s 26-33.</p>			

Andet relevant:

Hvilke typer af velfærdsteknologi kan være relevante for / til mennesker med demens: [Nationalt Videnscenter for Demens](#)